

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ

**СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ:
АДАПТАЦІЯ ДО ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

Матеріали I Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

(м. Івано-Франківськ, 16 травня 2024 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою факультету туризму
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(протокол № 8 від 04 червня 2024 р.)

Рецензенти:

Чубрей О. С. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Єрмо І. В. – кандидат географічних наук, доцент, кафедри туризму та готельного господарства Волинського національного університету імені Лесі Українки.

С 91 **Сучасні тренди розвитку сфери гостинності: адаптація до викликів сьогодення** : матеріали І Всеукр. студент. наук.-практ. конференції / за ред. В. С. Великочного, Н. В. Мельник, м. Івано-Франківськ, 16 травня 2024 р. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. 107 с.
ISBN 978-966-640-559-6

У збірнику висвітлено результати наукових досліджень, презентованих на І Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції, що відбулась на базі факультету туризму ПНУ імені Василя Стефаника у травні 2024 року. Коло питань, які розкриваються у матеріалах конференції, торкаються сучасних трендів, проблем та перспективних векторів розвитку індустрії гостинності в Україні та світі у сучасних турбулентних умовах.

УДК 338.48:338.483.13'06(043.2)(082)

ЗМІСТ

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

<i>Слободянік Анастасія, Сидоренко Тетяна</i>	Туристичні дестинації України: розвиток доступного туризму.....	6
<i>Мицкан Святослав, Стиранко Павло, Мельник Надія</i>	Особливості організації гастротурів. Кейс Грузії.....	8
<i>Юзків Яна, Роскладка Наталія</i>	Перспективи розвитку туризму в Івано-Франківській області у воєнний час.....	10
<i>Пономарьова Еліна, Роскладка Наталія</i>	Туризм як інструмент сталого розвитку регіонів: виклики та можливості для України.....	12
<i>Демчук Ольга, Єрмо Ірина</i>	Потенціал екологічних ресурсів Волинської області для сталого розвитку готельного господарства: можливості та перспективи.....	14
<i>Гогунська Олена, Захарченко Павло</i>	Розвиток приморських дестинацій в Україні: головні аспекти.....	16
<i>Луцик Ірина, Юр'як Роман</i>	Європейський досвід організації зеленого туризму.....	19
<i>Загребенєв Дмитро, Третьякова Катерина, Терещенко Віталій, Носирєв Олександр</i>	Розвиток туристичного потенціалу та іміджу Полтавської області.....	22
<i>Коваль Катерина, Лимаренко Анна, Болюх Ірина, Носирєв Олександр</i>	Розвиток замкового туризму: тенденції та пріоритети.....	25
<i>Путятіна Софія, Чернат Альона, Переляєва Мілана, Носирєв Олександр</i>	Розвиток туристичного потенціалу Дніпропетровської області.....	27

КУРОРТНЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ

<i>Клапчук Тарас, Клапчук Володимир</i>	Методика зонування курортних територій.....	30
<i>Бутчак Соломія, Грижинець Василь, Мельник Надія</i>	Організація оздоровчих ретритів: зарубіжний та вітчизняний досвід.....	31
<i>Мастепанова Єлизавета, Литвиненко Анастасія, Чистикова Валерія, Носирєв Олександр</i>	Тendenції розвитку лікувально-оздоровчого туризму.....	33
<i>Курій Інна, Мельник Надія</i>	Онтологія апітуризму.....	36

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА

<i>Кукурудз Романа, Загнибіда Раїса</i>	Інноваційне обладнання у технологіях ресторанної продукції: актуальність, ефективність та перспективи використання.....	38
<i>Бутчак Соломія, Румянцева Ірина</i>	Особливості роботи сучасних готелів.....	40
<i>Грабар Тетяна, Загнибіда Раїса</i>	Концепція закладів ресторанного господарства для відпочинку з дітьми.....	42
<i>Кордибанюк Анастасія, Румянцева Ірина</i>	Топ-товари продуктів харчування.....	44
<i>Гутник Василь, Мендела Ірина</i>	Аналіз сучасних підходів до авторської гастрономії.....	45
<i>Базюк Владислав, Мендела Ірина</i>	Вплив солодкого рефрешменту на задоволення клієнтів.....	46
<i>Пітиляк Марія, Мельник Надія</i>	Кав'ярні «третьої хвилі»: від концепту до реалізації. Кейс кав'ярні «Букініст».....	48
<i>Кащук Володимир, Мендела Ірина</i>	Інноваційний підхід Массімо Боттури до гастрономії.....	51
<i>Радомська Ангеліна, Мальована Оксана</i>	Сучасні тренди обслуговування у ресторанній сфері під впливом викликів сьогодення.....	52
<i>Середюк Богдан, Мельник Надія</i>	Курортні готелі Греції: конкурентні переваги.....	55
<i>Костюк Марія, Мельник Надія</i>	Ресторани майбутнього як інноваційний тренд сучасної сфери обслуговування.....	57
<i>Скрипчук Павло, Мельник Надія</i>	Хостели Івано-Франківська: відповідність стандарту ДСТУ 9106:2021 Туристичні послуги. Хостели. Загальні вимоги та класифікація.....	60

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

<i>Драгуль Влада, Романчук Людмила</i>	Цифрові трансформації у ресторанному бізнесі.....	62
<i>Chorna Sofiia, Zhumbei Marianna</i>	Promoting a Destination by Means of Relevant Website.....	63

ОСНОВНІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

<i>Віконська Анастасія, Мельник Надія</i>	Кемпінги та їхнє місце у розвитку туристичної інфраструктури.....	65
<i>Малик Соломія, Загнибіда Раїса</i>	Ексклюзивні технології сервісу у готелях курорту Буковель: тренди, проблеми, перспективи впровадження....	69

Синько Анастасія, Яріко Мирослава	Реабілітація постраждалих від війни засобами туризму: загальна характеристика та класифікація.....	71
Якіма Мирослава, Габчак Наталія	Тематичні туристичні маршрути як інструмент розвитку туризму на Закарпатті.....	72
Гаркавий Іван, Подольн Михайло	Брендинг у сфері гостинності.....	74
Бідочко Наталія, Мельник Надія	Потенціал розвитку апітуризму в Україні.....	76
Рибак Андрій, Лоляк Лілія	Розвиток української кухні в курортних містах (на прикладі м. Яремче) – актуальний гастрономічний тренд.....	78
Чувурін Ростислав, Вовк Катерина	Перспективи залучення прямих іноземних інвестицій у розвиток туристичної сфери.....	80
Бігун Назар, Польова Леся	Безконтактна гостинність: еволюція готельного сервісу.....	82
Жумбей Олександр, Мельник Надія Колеснікова Анастасія, Якименко Михайло, Луговська Діана, Носирєв Олександр	Гастрономічний туризм Італії: сучасні тренди..... Маркетингове просування регіонального туристичного продукту на внутрішньому та зовнішньому ринках.....	83 86

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Гричинюк Віталій, Мендела Ірина	Вплив грінвошингу на рекреаційну галузь.....	89
Гуцул Дмитро, Мендела Ірина	Роль рекреаційного туризму у відновленні після кризових ситуацій.....	90
Поросюк Світлана, Леміш Катерина	Стратегічне управління підприємствами готельної, курортної та туристичної сфери.....	91
Бойчук Тетяна, Мельник Надія	Концептуальні готелі в контексті формування айдентики дестинації.....	93
Шляховська Анастасія, Стрельченко Інна	Сучасні проблеми конкурентоспроможності індустрії гостинності.....	95
Кушнірова Валерія, Вовк Катерина	Аналіз українського експорту туристичних послуг.....	97
Присташ Владислав, Ханас Уляна	Роль кадрів в конкурентоспроможності туристичного підприємства.....	99
Хомин Віталія, Мельник Надія	Конкурентні переваги скандинавської моделі розвитку індустрії гостинності.....	101
Передерій Євгенія, Мендела Ірина	Інноваційні підходи до водозбереження в готелях.....	104
Марчак Таїсія, Мельник Надія	Особливості впровадження практики природоорієнтованих рішень в галузі готельно-ресторанного господарства.....	105

2. Формування бренда підприємств сфери гостинності як інструмента популяризації нематеріальної культурної спадщини. Все про туризм URL: https://tourlib.net/statti_ukr/verezomska2.htm
3. Мельничук Л.С. Бренд-менеджмент підприємств як фактор успішності на ринку. *Вісник Чернівецького Національного Університету ім. П. Могили*. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/538027.pdf%209>

Наталія БІДОЧКО, Надія МЕЛЬНИК

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ*

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ АПІТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Апітуризм (медовий або бджолиний туризм) – це вид туризму, який має на меті дегустацію, споживання, купівлю продуктів бджільництва (мед, віск, прополіс, маточне молочко, бджолина отрута, бджолиний підмор, перга) безпосередньо на місці у виробника [3, с. 176]. Це різновид туризму, пов'язаний з традиційними заняттями бджільництва та використання продуктом бджільництва з рекреаційно-оздоровчою метою [2]. Діяльність, пов'язана з апітуризмом, включає:

- відвідування пасіки, де у туристів є можливість спостерігати за роботою бджоляра, за приготуванням меду і медопродуктів;
- відвідування музеїв під відкритим небом;
- проводити лікувальні та оздоровчі процедури в окремих кабінетах;
- купувати сувеніри та медову продукцію і т. д.

Оскільки апітуризм в Україні – явище відносно нове, досліджень і наукових публікацій на цю тему бракує. Більшість авторів широко не розглядають апітуризм як вид самостійного туризму, а лише в контексті сільського, гастрономічного та інших різновидів туризму. Це поглиблює проблему нерозуміння природи та принципів апітуризму, зокрема серед місцевих спільнот, які є основними учасниками розвитку апітуризму. Зарубіжні дослідження і наукові публікації з апітуризму присвячені аналізу розвитку апітуризму на різних рівнях (і в ЄС загалом) і практичним аспектам розвитку апітуризму, таким як визначення оптимальної зони для розвитку апітуризму за допомогою багатокритеріальної оцінки в ГІС.

У даний час форми апітуризму представлені як профілактичними, так і лікувальними заходами, зокрема, медовий масаж, що сприяє детоксикації організму; відпочинок на пасіці, щоб зцілити і очистити людський дух; вдихання ароматів з вулика, що не тільки усуває алергію на пилок і астму, але і збільшує об'єм легенів; медова маска для обличчя забезпечує чистоту, м'якість і здоров'я шкіри; крем для обличчя з бджолиною отрутою омолоджує шкіру; бджолина отрута полегшує і навіть усуває проблеми, пов'язані з ревматизмом; використання прополісу в гігієні порожнини рота зменшує утворення біоплівки і зубного каменю, а також запобігає захворюванням пародонту; альгінатна пов'язка, просочена каштановим медом, володіє прекрасними загоюючими властивостями.

Дослідження, проведені в ЄС та Україні, визначили три групи туристів як основних споживачів послуг апітуризму [1]. Перша група – діти та підлітки (54%). Це пов'язано з освітньою функцією бджільництва: багато ферм і пасік пропонують шкільним групам заняття з біології, екології та історії бджільництва. До другої групи бджолярів належать індивідуальні туристи (43%), які відвідують пасіки здебільшого для купівлі меду, а потім обирають додаткові заняття, коли їх запрошують відвідати пасіку або семінари. Третя група споживачів – дорослі (3%), як правило, бджолярі, яким цікаві семінари з благоустрою пасік і пасіки. Туристів найбільше приваблює купівля продуктів бджільництва, презентації для дітей і дорослих та екскурсії на пасіку.

Україна має великий нереалізований потенціал для розвитку апітуризму: до кінця 2021 року Україна експортувала 55,6 тис. тон меду на суму понад 100 млн дол. США, що на 12,7% більше, ніж 2020 року. Майже весь мед в Україні (97-98%) виробляється приватними господарствами і лише 1,3-1,8% – сільськогосподарськими підприємствами. Найбільша частка загального обсягу виробництва меду в Україні припадає на Полтавську, Кіровоградську, Житомирську та Вінницьку області, де бджільництво активно розвивається. В Україні налічується близько 400 тисяч бджолярів, які утримують близько 4 млн вуликів.

У кожній природно-географічній зоні України є свої медоносні сорти, пристосовані до певних кліматичних умов. У результаті тривалої еволюції та під постійним впливом діяльності людини в різних зонах сформувалися місцеві сорти медоносної бджоли, зокрема карпатські, поліські та українські степові види. Карпатські колонії медоносної бджоли здебільшого утримуються в густонаселених районах і мають важливе економічне значення для медоносної промисловості.

Найперспективнішими регіонами для розвитку бджільництва в Україні є Прикарпаття та Закарпаття, де бджільництво є широко розповсюдженою, пріоритетною та досить прибутковою галуззю. У цих регіонах проводиться низка заходів, ярмарків і семінарів, спрямованих на просування продукції бджільництва. Наприклад, до туристичного маршруту «Солодке Закарпаття» входить «Медовий дім» – перший в Україні музей меду, який є привабливим об'єктом аптечного ринку.

Загалом, в Україні розроблено та реалізовано мало апітуристичних маршрутів. Серед інших регіонів, що мають потенціал для розвитку апітуризму – Одеса (медівничий кластер «Фрумушка–Нова»), Херсон (Таврійська пасіка) та Рівне (туристичний маршрут «Медове коло», що пропагує бджільництво).

Розвиток апітуризму – це можливість підвищення соціально-економічного розвитку сільських районів та територіальних громад, створення нових робочих місць і популяризація культури, традицій регіону, крафтових виробників. Апітуризм в Україні може стати туристичною візитною карткою України на міжнародному туристичному ринку, про що свідчить той факт, що іноземці залюбки знайомляться з історичним та природним потенціалом України.

Список використаних джерел:

1. Бджілкотерапія або апітерапія. URL: <https://dom.ukr.bio/ua/articles/4080/>
2. Сеньків М., Габа М., Шевчук А. Географія і сучасний стан апітуризму в Україні та Словенії. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Туризм. 2020. Вип.3(2). С.175–184.
3. Woś Barbara Api-tourism in Europe. *Journal of Environmental and Tourism Analyses*. 2014. Vol. 2. P. 66–74.

Андрій РИБАК, Лілія ЛОЯК

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ*

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУХНІ В КУРОРТНИХ МІСТАХ (НА ПРИКЛАДІ М.ЯРЕМЧЕ) – АКТУАЛЬНИЙ ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТРЕНД

Актуальність вивчення розвитку української національної кухні, як феномену українського народу, його ідентифікації та сучасного гастрономічного тренду є очевидною. На сучасному етапі ресторанне господарство зіштовхується з різного роду проблемами, проте має перспективи розвитку. Характерні для сучасного періоду вітчизняної економіки України

Електронне наукове видання

СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: АДАПТАЦІЯ ДО ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Матеріали I Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

(м. Івано-Франківськ, 16 травня 2024 р.)

Друкується в авторській редакції

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Головний редактор

В.М. Головчак

Підписано до друку 20.06.2024. Формат 60x84/8.
Гарн. "Times New Roman". Умовн. др. арк. 12,3.

Видавець
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
76018, м. Івано-Франківськ, вул. С. Бандери, 1,
тел. 75-13-08, e-mail: vdvcit@pnu.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7616 від 26.05.2022

ISBN 978-966-640-559-6